

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

233 071

(11) (B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 10 05 83
(21) (PV 3274-83)

(51) Int. Cl.³ C 14 C 11/00

(40) Zveřejněno 17 07 84
(45) Vydáno 01 01 87

(75)

Autor vynálezu RUPRECHT JOSEF ing., GOTTWALDOV,
VODÁREK JOSEF,
MAZEL JIŘÍ,
PROCHÁZKA FRANTIŠEK, OTROKOVICE

(54) Filmotvorná apretura pro povrchovou úpravu usní nebo obuvi

Vynález se týká koželužského, popřípadě obuvnického průmyslu, neboť řeší přípravu apretury pro povrchovou úpravu usní.

Účelem vynálezu je odstranit lepihost apretur na bázi nitrocelulozy a etylakrylátu.

Uvedeného účelu se dosahuje tím, že apretura, která je rovněž použitelná pro úpravu světlých odstínů usní, obsahuje jako akrylátový polymer butylester kyseliny akrylové, jehož v sušině připadají 2 až 3 hmotnostní díly na jeden hmotnostní díl nitrocelulozy.

Vynález řeší filmotvornou apreturu pro povrchovou úpravu usní, nebo obuvi, na bázi rozpouštědlového roztoku nitrocelulozy, změkčené nízkomolekulárními změkčovadly ftalátového typu a akrylátového polymeru.

Jak známo, používá se ve filmotvorných apreturách pro povrchové úpravy usní zpravidla nitrocelulozy, která bývá v převážné míře případů kombinována s etylakrylátovým polymerem. Filmotvornou složku těchto apretur tvoří nitroceluloza, zatímco etylakrylát působí jako tak zvané vnitřní změkčovadlo. Z těchto funkcí obou základních složek vyplývá rovněž jejich vzájemný poměr : na 100 hmotnostních dílů nitrocelulozy připadá nanejvýš 20 % etylakrylátu. Apretury tohoto typu jsou značně lepivého charakteru, při jejich zažehlování na usních nesmí být použito teplot přesahujících 100 °C; po čase se projevuje na usních žloutnutí apreturového nánosu, takže například na bílé usně jsou naprosto nepoužitelné.

U filmotvorné apretury pro povrchovou úpravu usní nebo obuvi, na bázi rozpouštědlového roztoku nitrocelulozy, změkčené nízkomolekulárními změkčovadly ftalátového typu a akrylátového polymeru se tyto nedostatky nevyskytují; její podstata podle vynálezu spočívá v tom, že jako akrylátový polymer obsahuje butylester kyseliny akrylové, jehož v sušině připadají 2 až 3 hmotnostní díly na jeden hmotnostní díl nitrocelulozy.

Technický účinek filmotvorné apretury podle vynálezu je dán její vyšší světlostalostí, pro níž se používá k povrchové úpravě světlých odstínů usní, ba dokonce i na bílé úpravy. Umožňuje zažehlování až do teploty 120 °C, třebaže obvyklá teplota do 100 °C bývá zpravidla postačující.

Filmotvorná apretura podle vynálezu obsahuje jako hlavní složky rovněž nitrocelulozu. Na jejích 100 hmotnostních dílů však připadá 200 až 300 % butylesteru kyseliny akrylové, který působí sice jako vnitřní změkčovadlo nitrocelulozy, avšak pro své vysoké nasazení představuje hlavní filmotvornou složku apretury. Kromě těchto dvou základních složek je v sušině filmotvorné apretury podle vynálezu zastoupen dále ještě dioktylftalát a foukaný ricinový olej.

Rozpouštědlovou složku sušiny tvoří směs butylacetátu, etylacetátu, cyklohexanonu a toluenu.

Filmotvorná apretura podle vynálezu se připravuje v kotlu, do něhož se nejdříve dávkuje organická rozpouštědla, načež se k nim přidává nitroceluloza. Obsah se dokonale promíchá, dávkuje se změkčovač dioktylfthalát. Následuje znovu krátké promíchání a na závěr se přidává butylester kyseliny akrylové; závěrečná homogenizace trvá přibližně 30 minut. Tím je filmotvorná apretura podle vynálezu připravena pro použití na povrchovou úpravu usní. Vhodná je rovněž pro povrchovou úpravu hotové obuvi.

Příklad 1

Filmotvorná apretura pro povrchovou úpravu usní s protažením pod 80 % má složení :

nitroceluloza E 730	45	1/	hmotnostních dílů
butylester kyseliny akrylové	110	2/	" "
dioktylfthalát	55	"	"
foukaný ricinový olej	15	"	"
butylacetát	200	"	"
etylacetát	135	"	"
cyklohexanon	150	"	"
toluen	300	"	"

1/odpovídá 29 hmotnostním dílům v sušině

2/odpovídá 61 hmotnostním dílům v sušině

Příklad 2

Filmotvorná apretura pro povrchovou úpravu hovězin, vyráběných z crustu, má složení :

nitroceluloza	35	1/	hmotnostních dílů
solakryl BT 55	125	2/	" "
dioktylfthalát	60	"	"
kasterol	10	"	"
toluen	300	"	"
etylacetát	130	"	"
butylacetát	200	"	"
cyklohexanon	150	"	"

1/odpovídá 23 hmotnostním dílům v sušině

2/odpovídá 69 hmotnostním dílům v sušině.

Solakryl BT 55 je obchodní označení roztoku butylesteru kyseliny akrylové v toluenu, se sušinou 55 %; Kasterol je obchodní označení pro foukaný ricinový olej.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Filmotvorná apretura pro povrchovou úpravu usní nebo obuvi, na bázi rozpouštědlového roztoku nitrocelulozy, změkčené nízkomolekulárními změkčovadly ftalátového typu a akrylátového polymeru, vyznačená tím, že jako akrylátový polymer obsahuje butylester kyseliny akrylové, jehož v sušině připadají 2 až 3 hmotnostní díly na jeden hmotnostní díl nitrocelulozy.